

§ 364

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys Pissararadan asemakaavan muutokseksi (nro 12290)

HEL 2012-010853 T 10 03 03

Ksv 3861_1, rautatiealue Pasilan eteläpuolella, Alppipuisto ja Eläintarha sekä maanalainen alue Alppiharjussa, Kalliossa, Kruununhaassa, Kluuvissa, Kampissa, Etu-Töölössä ja Taka-Töölössä, karttalehdet G3, G4 ja H3

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 18.11.2014 päivätyn 1. kaupunginosan Kruununhaka maanalaisia tiloja tonteilla 45/4, 45/5, 45/12,
- 2. kaupunginosan Kluuvi katualuetta, maanalaisia tiloja tonteilla 37/9, 37/14, 37/15, 37/18, 37/19, 37/20, 37/21, 37/23, 42/5, 97/1, 97/3, 97/6, 2002/2, 2002/3, 2002/4, 2002/5, 2002/6, 2002/7, 2002/10, 2002/11, 2007/1, 2096/9, 2096/10, 2096/32, 2099/13,
- 4. kaupunginosan Kamppi katualuetta, maanalaisia tiloja tonteilla 213/13, 217/1, 217/3, 217/4, 64/2, 64/24, 194/1, 4007/6, 4007/7, 4007/8, 4008/1, 4010, 4011/1, 4012/1, 4212/1,
- 11. kaupunginosan Kallio maanalaisia tiloja tonteilla 297/1, 297/2, 297/5, 297/10, 297/12, 11299/1, 11299/2, 11299/3, 11299/4, 11299/5, 11299/10, 11299/12, 11001/5, 304/3, 307/1, 307/7, 307/11, 307/12, 307/13, 307/14, 370/15, 307/16, 308/7, 308/18, 308/20, 11309/28, 11309/30, 11309/31, 11309/32, 11310/33, 11310/34, 11310/35, 11310/36, 11314/17, 11315/19, 11315/21, 11315/23, 11315/25, 11315/27, 11316/1, 11316/4, 11316/29, 11316/33, 11317/35, 11317/37, 11363/3,
- 12. kaupunginosan Alppiharju katu-, puisto- ja rautatiealuetta, tontteja 392/2, 392/8, 392/22 sekä maanalaisia tiloja tontilla 357/10,
- 13. kaupunginosan Etu-Töölö maanalaisia tiloja tonteilla 410/13, 410/15, 410/17, 410/19, 410/56, 412/1, 412/3, 412/6, 412/8, 412/22, 415/4, 419/2, 419/26, 427/2, 428/1, 431/1, 431/2, 431/3, 431/16, 432/1, 437/4, 437/17, 437/35, 437/36, 437/37, 437/39, 438/26, 442/4, 442/6, 442/7, 442/18, 442/21, 443/23, 443/41, 443/43, 448/15, 448/17, 448/19, 448/21, 448/22, 448/23, 448/24, 448/25, 448/26,
- 14. kaupunginosan Taka-Töölö katu-, puisto- ja rautatiealuetta sekä maanalaisia tiloja tonteilla 463/1, 463/2, 463/3, 463/4, 463/5, 463/6, 463/8, 463/13, 464/4, 464/15, 464/19, 468/1, 468/2, 468/3, 470/1, 470/2, 470/4, 470/5, 470/6, 472/3, 473/3, 473/5, 473/8, 473/61, 473/63, 473/65, 473/67, 473/69, 474/1, 474/2, 474/9, 474/34, 474/59, 477/3, 477/5, 477/16, 477/32,

477/34, 477/36, 477/58, 477/60, 478/5, 478/7, 478/56, 479/5, 479/52, 514/3, 515/1, 524/1,
17. kaupunginosan Pasila rautatie- ja katualuetta sekä näiden kaupunginosien alueilla katu-, puisto- ja vesialueilla olevia maanalaisia tiloja koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 hyväksymistä

- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Käsittely

Olavi Veltheim: Muutan esityslistan liitteenä olevia merkintöjä ja määräyksiä seuraavasti:

Lisätään merkintä ja määräys:

1)

"Maanalaiselle teknisen huollon tunnelille tai siihen johtavalle yhdystunnelille varattu alueen osa. Tunnelien kohdalla kalliota ei saa louhia siten, että tunneleille aiheutuu haittaa."

Lisätään merkintä ja määräys:

2)

Rautatiealueen alitus (Nordenskiöldinkadun silta): (a-KATU)
"Rautatiealueen alittava katualue."

Poistetaan määräys ja merkintä:

3)

"Maanalaisiin tiloihin johtava ajoluiska."

Korjataan merkintä:

4)

Merkintä mai-9 esiintyy kahdessa kohdassa. Jälkimmäinen "mai-9" korvataan merkinnällä "ma-er"

Määräys pysyy ennallaan: "Maanalainen, sijainniltaan likimääräinen kallion heikkousvyöhyke. jne"

Korjataan:

5)

Nimiön kortteliluettelossa on kirjoitusvirheitä.

Ympäröivässä kartassa on katujen nimissä kirjoitusvirheitä.

Määräyksissä yksittäisiä kirjoitusvirheitä.

6)

Korjataan selostuksessa olevat vähäiset tekniset virheet.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Jukka Tarkkala, projektipäällikkö, puhelin: 310 37302

[jukka.tarkkala\(a\)hel.fi](mailto:jukka.tarkkala(a)hel.fi)

Janne Prokkola, toimistopäällikkö, arkkitehti, puhelin: 310 37233

[janne.prokkola\(a\)hel.fi](mailto:janne.prokkola(a)hel.fi)

Martin Bunders, arkkitehti, puhelin: 310 37203

[martin.bunders\(a\)hel.fi](mailto:martin.bunders(a)hel.fi)

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052

[kajsa.lybeck\(a\)hel.fi](mailto:kajsa.lybeck(a)hel.fi)

Perttu Pulkka, arkkitehti, puhelin: 310 37465

[perttu.pulkka\(a\)hel.fi](mailto:perttu.pulkka(a)hel.fi)

Ville Purma, arkkitehti, puhelin: 310 37261

[ville.purma\(a\)hel.fi](mailto:ville.purma(a)hel.fi)

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258

[anu.lamminpaa\(a\)hel.fi](mailto:anu.lamminpaa(a)hel.fi)

Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262

[leena.makkonen\(a\)hel.fi](mailto:leena.makkonen(a)hel.fi)

Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37447

[taneli.nissinen\(a\)hel.fi](mailto:taneli.nissinen(a)hel.fi)

Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37433

[mika.kaalikoski\(a\)hel.fi](mailto:mika.kaalikoski(a)hel.fi)

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37122

[pekka.nikulainen\(a\)hel.fi](mailto:pekka.nikulainen(a)hel.fi)

Markku Granholm, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37121

[markku.granholm\(a\)hel.fi](mailto:markku.granholm(a)hel.fi)

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482

[raila.hoivanen\(a\)hel.fi](mailto:raila.hoivanen(a)hel.fi)

Liitteet

- [Sijaintikartta](#)
- [Ilmakuva](#)
- [Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 kartta A, päivätty 18.11.2014, päivitetty Kslk:n 18.11.2014 päätöksen mukaiseksi](#)
- [Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 kartta B, päivätty 18.11.2014, päivitetty Kslk:n 18.11.2014 päätöksen mukaiseksi](#)
- [Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 kartta C, päivätty 18.11.2014, päivitetty Kslk:n 18.11.2014 päätöksen mukaiseksi](#)
- [Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 kartta D, päivätty 18.11.2014, päivitetty Kslk:n 18.11.2014 päätöksen mukaiseksi](#)

7	Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 selostus, päivätty 18.11.2014, päivitetty Kslk:n 18.11.2014 päätöksen mukaiseksi
8	Havainnekuva 18.11.2014
9	Viranomaisneuvottelun 25.3.2013 muistio
10	Tilastotiedot
11	Vuorovaikutusraportti 18.11.2014 ja keskustelutilaisuuksien muistiot
12	Luettelo mielipidekirjeiden lähettäjästä
13	Mielipidekirjeet
14	Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 10
Liite 11

Esitysehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- 18.11.2014 päivätyn 1. kaupunginosan Kruunuhaka maanalaisia tiloja tonteilla 45/4, 45/5, 45/12, 2. kaupunginosan Kluuvi maanalaisia tiloja tonteilla 37/9, 37/14, 37/15, 37/18, 37/19, 37/20, 37/21, 37/23, 42/5, 97/1, 97/3, 97/6, 2002/2, 2002/3, 2002/4, 2002/5, 2002/6, 2002/7, 2002/10, 2002/11, 2007/1, 2096/9, 2096/10, 2096/32, 2099/13, 4. kaupunginosan Kamppi maanalaisia tiloja tonteilla 213/13, 217/1, 217/3, 217/4, 64/2, 64/24, 194/1, 4007/6, 4007/7, 4007/8, 4008/1, 4010, 4011/1, 4012/1, 4212/1, 11. kaupunginosan Kallio maanalaisia tiloja tonteilla 297/1, 297/2, 297/5, 297/10, 297/12, 11299/1, 11299/2, 11299/3, 11299/4, 11299/5, 11299/10, 11299/12, 11001/5, 304/3, 307/1, 307/7, 307/11, 307/12, 307/13, 307/14, 370/15, 307/16, 308/7, 308/18, 308/20, 11309/28, 11309/30, 11309/31, 11309/32, 11310/33, 11310/34, 11310/35, 11310/36, 11314/17, 11315/19, 11315/21, 11315/23, 11315/25, 11315/27, 11316/1, 11316/4, 11316/29, 11316/33, 11317/35, 11317/37, 11363/3, 12. kaupunginosan Alppiharju katu-, puisto- ja rautatiealuetta sekä maanalaisia tiloja tonteilla 357/10, 392/2, 392/8, 392/22, 13. kaupunginosan Etu-Töölö maanalaisia tiloja tonteilla 410/13, 410/15, 410/17, 410/19, 410/56, 412/1, 412/3, 412/6, 412/8, 412/22, 415/4, 419/2, 419/26, 427/2, 428/1, 431/1, 431/2, 431/3, 431/16, 432/1, 437/4, 437/17, 437/35, 437/36, 437/37, 437/39, 438/26, 442/4, 442/6, 442/7, 442/18, 442/21, 443/23, 443/41, 443/43, 448/15, 448/17, 448/19, 448/21, 448/22, 448/23, 448/24, 448/25, 448/26,

14. kaupunginosan Taka-Töölö katu-, puisto- ja rautatiealuetta sekä maanalaisia tiloja tonteilla 463/1, 463/2, 463/3, 463/4, 463/5, 463/6, 463/8, 463/13, 464/4, 464/15, 464/19, 468/1, 468/2, 468/3, 470/1, 470/2, 470/4, 470/5, 470/6, 472/3, 473/3, 473/5, 473/8, 473/61, 473/63, 473/65, 473/67, 473/69, 474/1, 474/2, 474/9, 474/34, 474/59, 477/3, 477/5, 477/16, 477/32, 477/34, 477/36, 477/58, 477/60, 478/5, 478/7, 478/56, 479/5, 479/52, 514/3, 515/1, 524/1,

17. kaupunginosan Pasila rautatiealuetta

sekä edellä mainittujen kaupunginosien alueilla katu-, puisto- ja vesialueilla olevia maanalaisia tiloja koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 hyväksymistä

- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päättää

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos mahdollistaa kantakaupunkiin sijoittuvan maanalaisen rautatielenkin, sen maanalaisten rautatieasemien ja nykyiseen rautatiehen liittymiseksi tarvittavien osien rakentamisen. Kaavan alueena on osa pääradasta Pasilan eteläpuolella sekä silmukkamaisesti Hakaniemen, keskustan ja Töölön alueella sijaitsevien asemien kautta kiertävänä tunnelina maan pinnan alapuolella. Kaavan alueeseen kuuluu lisäksi tunnelin ja asemien tarvitsemat pysty-yhteydet. Rautatiestä ja sen osista käytetään nimeä Pissararata. Kaava-alueen pinta-ala on 56,74 ha. Maanalaisen rautatiealueen pinta-ala on 39,18 ha.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutos on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja oikeusvaikutteisen Yleiskaava 2002:n sekä oikeusvaikutteisen maanalaisen yleiskaavan mukainen ja edesauttaa valtuuston päätösten mukaisten kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Maakuntakaavassa esitetyt seutuliikenteen radan ohjeellinen sijainti sekä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet on otettu valmistelussa huomioon.

Kaavaratkaisun lähtökohdat ja perustelut ilmenevät yksityiskohtaisemmin liitteenä olevasta selostuksesta.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on varmistaa rautatieliikenteen toimintavarmuuden ja kehittämisen edellytykset, luoda edellytykset tehokkaan ja toimivan raideliikennejärjestelmän toteuttamiselle, joka parantaa kantakaupungin elinvoimaisuutta, viihtyisyyttä ja saavutettavuutta, lyhentää matkustusaikoja, mahdollistaa junaliikenteen lisääminen myös Helsinkiä laajemmalla alueella sekä laajentaa rautatien jakelualueita kantakaupungin alueella.

Asemakaavassa määritetään Pissararadan maanalaisten tunnelien ja maanpäällisten alueiden tilavaraukset suojavyöhykkeineen. Samalla määritellään tunnelien, niiden teknisten tilojen, asemien, sisäänkäyntien, pystykuilujen ja rakenteiden sijoittuminen suhteessa naapurikiinteistöihin, lähiympäristöön ja maanpintaan.

Tallikatu - Stallgatan poistetaan asemakaavasta. Vauhtitie - Fartvägen merkitään asemakaavaan.

Asemakaavamuutoksen vaikutukset ja kustannukset

Hankkeen ilmoittamat Pissararadan rakentamiskustannukset ovat 956 milj. euroa (maanrakennuskustannusindeksi 152, 2005=100, ALV 0 %). Kaupungin ja valtion välisestä kustannusjaosta sovitaan erikseen. Kustannusarvio suunnittelusta vuosina 2012–2016 on 40 miljoonaa euroa. Helsingin kaupunki vastaa suunnittelukustannuksista 17,5 % osuudella. EU on myöntänyt osarahoituksen rataa koskeville suunnitelmille ja selvityksille vuonna 2014 päättyvän tukikauden loppuun asti.

Pissararadan hankkeeseen on sovellettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Arviointi suoritettiin samanaikaisesti yleissuunnittelun aikana vuosina 2010–2011. Liikennevirasto teki yleissuunnitelman hyväksymispäätöksen 2012.

Liikennevirasto päättää hankkeen toteuttamisesta ja eduskunta rahoituksesta. Tarvittaessa hankkeen muut osapuolet tekevät omat toteutuspäätöksensä. Toteuttaminen edellyttää ratalain mukaista ratasuunnitelmaa, joka ei saa olla ristiriidassa voimassa olevan asemakaavan kanssa. Toteuttaminen edellyttää myös maankäyttö- ja rakennuslain mukaista rakennuslupamenettelyä sekä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisia lupia.

18.11.2014

Akp/5

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 10.8.2012).

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Valmistelun aikana on järjestetty viisi yleisötilaisuutta ja valmisteluaineisto on ollut nähtävillä myös Töölön, Pasilan ja Kallion kirjastossa.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston, kiinteistöviraston, rakennusviraston, kaupunginmuseon, liikuntaviraston, opetusviraston, sosiaali- ja terveystieteiden viraston, Staran, taidemuseon, ympäristökeskuksen, pelastuslaitoksen, HSL:n, HSY vesihuollon kanssa, Eduskunnan kanslian, Kansallisoopperan, Liikenneviraston, Liikenteen turvallisuusviraston, VR-Yhtymä Oy:n kanssa

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat suunnittelualueen kulttuurihistorialliseen arvoon, viheralueiden määrään, aluerakenteisiin, kaavan vaikutuksiin rakennetussa katu- ja puistoymäristössä, rakentamisen ja louhinnan aiheuttamiin haittoihin, vaikutuksiin ja tiedottamiseen, meren pinnan kohoamiseen, vesihuollon suunnitelmiin ja johtosiirtoihin, taiteen sijoittamiseen, kaavamerkintöjen tarkempaan sisältöön, palo- ja pelastusturvallisuuteen, Kaupunginpuutarhan toimintaedellytyksiin.

Viranomaisten ilmoittamat asiat on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon jatkosuunnittelussa sekä kaavaehdotusta valmisteltaessa.

Viranomaisten kannanotot ja lausunnot ovat liitteenä.

Viranomaisneuvottelu pidettiin 25.3.2013.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse 43 mielipidettä, jotka koskivat osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tai kaavaluonnosta. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Saapuneet mielipidekirjeet ovat liitteenä.

Saadut mielipiteet kohdistuivat yleissuunnitelmavaiheen suunnitelmiin, valitun vaihtoehdon valintaperusteisiin, nykyisen suunnitelman parannusehdotuksiin, ympäristövaikutusten arvioinnin riittävyteen, liikenteeseen, työmaa-aikaisiin sekä käytön aikaisiin ympäristöhäiriöihin, kustannuksiin sekä vuorovaikutukseen.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon jatkosuunnittelussa sekä kaavaehdotusta valmisteltaessa.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet laajemmin. Vuorovaikutusraportin liitteenä on muistio keskustelutilaisuudesta.

Jatkotoimenpiteet

Ehdotus koskee valtion ylläpitämään kiinteistörekisteriin kuuluvaa sekä kuulumatonta aluetta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta Helsingin Energia liikelaitoksen ja Helen Sähköverkko Oy:n, HSY:n vesihuollon, kiinteistölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, rakennuslautakunnan, pelastuslautakunnan ja ympäristölautakunnan, kaupunginkanslian, kaupunginmuseon, taidemuseon johtokunnan, opetuslautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan, Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos (HKL), Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Museoviraston, Liikenneviraston, VR-Yhtymän, puolustusvoimien sekä muut mahdollisesti tarvittavat lausunnot.

Kiinteistövirasto käynnistää yksityisten maanomistajien kanssa kaupunginhallituksen edellyttämät maapoliittiset neuvottelut.

Asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Jukka Tarkkala, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37302
jukka.tarkkala(a)hel.fi
Janne Prokkola, toimistopäällikkö, arkkitehti, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi
Martin Bunders, arkkitehti, puhelin: 310 37203
martin.bunders(a)hel.fi
Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052
kajsa.lybeck(a)hel.fi
Perttu Pulkka, arkkitehti, puhelin: 310 37465

18.11.2014

perttu.pulkka(a)hel.fi
Ville Purma, arkkitehti, puhelin: 310 37261
ville.purma(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi
Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37433
mika.kaalikoski(a)hel.fi
Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi
Markku Granholm, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Sijaintikartta](#)
- 2 [Ilmakuva](#)
- 3 [Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 kartta A, päivätty 18.11.2014](#)
- 4 [Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 kartta B, päivätty 18.11.2014](#)
- 5 [Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 kartta C, päivätty 18.11.2014](#)
- 6 [Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 kartta D, päivätty 18.11.2014](#)
- 7 [Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12290 selostus, päivätty 18.11.2014](#)
- 8 [Havainnekuva 18.11.2014](#)
- 9 [Viranomaisneuvottelun 25.3.2013 muistio](#)
- 10 [Tilastotiedot](#)
- 11 [Vuorovaikutusraportti 18.11.2014 ja keskustelutilaisuuksien muistiot](#)
- 12 [Luettelo mielipidekirjeiden lähettäjistä](#)
- 13 [Mielipidekirjeet](#)
- 14 [Osa päätöshistoriaa](#)

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet
osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 10
Liite 11

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Kaupunginkanslia/Villeneuve, Hakola

18.11.2014

Akp/5

Päätöshistoria

[Opetusvirasto 8.1.2014](#)

HEL 2012-010853 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavaa Helsingin keskustan alle suunniteltua lähijunien tunnelirataa Pissararataa varten. Maanalaisia asemia suunnitellaan Töölöntorin läheisyyteen, Kampin ja Rautatieaseman väliin sekä Hakaniemeen.

Tunneleiden suuaukot sijoittuvat Eläintarhan ja Alppipuiston alueille. Lisäksi tarvitaan maanpäällisiä alueita työtunneleita ym. varten koko suunnittelualueella. Asemakaavassa määritellään maanalaisten tunnelien ja maanpäällisten alueiden tilavaraus. Päätös Pissararadan toteuttamisesta tehdään aikaisintaan 2014. Rakentaminen kestää noin viisi vuotta.

Sekä rakentaminen että käyttö voivat aiheuttaa ympäristölle melu- ja värinähaittoja. Räjäytysten, louhintojen ja kuljetusten mahdollisimman haitaton järjestäminen vaatii erityisen huolellista suunnittelua. Lisäksi tarvitaan riittävää ja oikea-aikaista vuorovaikutusta rakennusviraston, kaupunkisuunnitteluviraston, liikenneviraston ja palveluhallintokuntien kanssa.

Opetusvirasto edellyttää, että asemakaavan muutoksen yhteydessä kiinnitetään huomiota erityisesti turvalliseen liikkumiseen jalan. Lisäksi pyöräilyverkoston tulisi olla jatkuva ja esteettömät kulkureitit luontevia ja selvästi havaittavissa.

Tarvittavat meluntorjuntaa koskevat määräykset on tarpeen sisällyttää kaavaan. Melusuojausta tarvittaneen mm. Eläintarhan ala-asteen koulun ja viereisen Stadin ammattiopiston kohdalla. Opetusvirasto pitää tärkeänä, että Pissararataa lähellä sijaitsevia oppilaitoksia kuullaan ennakkoon ja heidän kanssa sovitaan muun muassa rakentamisen aikatauluista ja toiminnan edellyttämistä rakennustyön häiriötekijöihin liittyvistä rajoituksista. Tällä taataan, että rakennustyö ei aiheuta kohtuutonta haittaa opetustoiminnalle.

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

[Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 29.11.2013](#)

HEL 2012-010853 T 10 03 03

Postiosoite

PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

+358 9 310 1673

Faksi

+358 9 310 37409

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginmuseo arvioi Pissararadan asemakaavahanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu asemakaavaluonnoksesta seuraavaa. Asemakaavamääräysten tulee turvata kulttuurihistoriallisesti, kaupunkikuvallisesti ja maisemallisesti arvokkaiden rakennusten, rakennuskokonaisuuksien, aukoiden ja puistojen arvot.

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta ja virkistysaluetta. Osa alueesta on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi. Pissararata on merkitty ohjeellisena seutuliikenteen ratana. Kaavan suunnittelumääräysten mukaan radan suunnittelussa on otettava huomioon seudulliset ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeet, luonnonsuojelu, kulttuuriympäristö, pohjavesien suojelu sekä lajiston liikkuminen.

Maakuntavaltuuston 20.3.2013 hyväksymässä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue on pääosin keskustatoimintojen aluetta, valtakunnan keskus. Osa alueesta on merkitty valtakunnallisesti merkittäväksi, kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi (RKY 2009). Pissararata on merkitty liikennetunneliksi.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on keskustatoimintojen aluetta, hallinnon ja julkisten palvelujen aluetta, teknisen huollon aluetta, kerrostalovaltaista aluetta asumiselle ja toimitiloille, vesialuetta ja kaupunkipuistoaluetta. Pissararadan vaikutusalueella on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä kohteita.

Maanpinnan yläpuoliset alueet ja asemien ympäristöt

Eläintarhan alue on kaupunkipuistoa, jossa sijaitsee Talvipuutarha ja kaupungipuutarhan tuotantoalueet. Tulevan Töölön aseman ympäristö on kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennettu ympäristö. Aseman eteläinen lippuhalli sijoittuu Töölöntorin ympäristöön. Aseman pohjoinen sisäänkäynti sijoittuu Oopperan, Kisahallin ja Olympiastadionin kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön.

Keskustassa Pissararadan aseman sisäänkäynnit tulevat ympäristöön, joka on kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävimpiä alueita Helsingissä. Alueella on rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia ja aukioita. Pissararadan keskustan alueen tärkeimmät sisäänkäynnit sijoittuvat Lasipalatsin ja vanhan linja-autoaseman, asema-aukion sekä Kolmen Sepän aukiolle.

Hakaniementori on kulttuurihistoriallisesti merkittävä kauppatori ja yksi kaupunkirakenteellinen solmukohta. Eläintarhan alue ja Alppipuisto ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kaupunkipuistoja.

Suojelukohteet

Pisararadan vaikutusalueella on runsaasti kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä suojelukohteita. Pisararadan kannalta olennaiset kohteet sijaitsevat uusien rautatieasemien sisäänkäyntien läheisyydessä sekä Eläintarhan ja Alppipuiston alueella. Pisararadan kaava-alueella ovat seuraavat RKY 2009 alueet: Pasilan veturitallit, konepaja ja SOK:n teollisuuskorttelit, Olympiarakennukset, Taka-Töölön kerrostaloalue, Etu-Töölön kaupunginosa, Vakuutusyhtiö Pohjan talo, Lasipalatsi ja Rautatalo, Helsingin Aleksanterinkatu, Helsingin Rautatientori, Helsingin yliopiston rakennukset, Kaisaniemen puisto ja kasvitieteelliset puutarhat sekä Kallion kirkko.

Töölön aseman ympäristössä sekä työmaan avokaivantojen läheisyydessä on valtakunnallisesti merkittävän rakennetun ympäristön alue: Olympiastadion, Kisahalli, Uimastadion ja Mäntymäen kenttä. Lasipalatsin aukion työmaan avokaivannon läheisyydessä on Lasipalatsi. Näihin ja Narinkkatoriin, Kolmen Sepän aukioon ympäristöineen, Sokoksen tavarataloon ja Kaivopihan kortteliin liittyy myös merkittäviä kaavahistoriallisia ja paikallisia arvoja

Pasilan eteläosan kallioalueella sijaitsee asemakaavalla suojeltu Eläintarhan ala-asteen koulurakennus. Koulurakennus on myös kaupunkikuvallisesti merkittävä. Alueella ja työkohteiden läheisyydessä on julkisia veistoksia, kuten Lauri Pihkalan ja Paavo Nurmen patsaat Olympiastadionin eteläpuolella ja Kolme seppää -patsas Mannerheimintien varressa.

Laajimmat arvokkaat viheralueet ovat Alppipuisto, Eläintarhan alue, Töölönlahti ympäristöineen, Kaisaniemen puisto ja kasvitieteellinen puutarha ja Tokoinranta. Eläintarhan alue on osa Keskuspuistoa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaat Eläintarhan alue ja Alppipuisto ovat tärkeä osa Helsingin puistohistoriaa. Eläintarhan ja Alppipuiston alueesta on laadittu ympäristöhistoriallinen selvitys Pisararadan suunnittelua ja vaikutusten arviointia varten.

Kulttuuriympäristön huomioon ottaminen

Pisararadan alueella ja läheisyydessä sijaitsevat Olympiarakennukset ja Kaupunginpuutarhan rakennukset ja rakenteet edellyttävät erityistä varovaisuutta rakennustyössä. Uusia sisäänkäyntejä,

ilmanvaihtokuiluja ja työtunneleiden aukkoja sijoittuu arvokkaaseen kaupunkiympäristöön. Niiden sovittaminen tulee tehdä ympäristöhuomioiden. Valtakunnallisesti merkittävän Lasipalatsin ja vanhan linja-autoaseman rakennusten ympäristön alueella rautatietunnelin ylöstulojen louhinnassa ja rakentamisessa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta. Kaivanto-, louhinta- ja työmaa-alueet on suunniteltava niin, etteivät suojellut rakennukset ja niiden perustukset vaurioidu.

Raideliikenneverkostoa laajennettaessa ympäröivä alueidenkäyttö ja lähiympäristö, arvokkaat kulttuuriympäristöt sekä maiseman erityispiirteet tulee ottaa huomioon. Tämä edellyttää uusien rakenteiden taitavaa sovittamista kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristö-arvojen kunnioittamista. Maanpinnalle johtavien tunneliyhteyksien ja hormien rakennusosien sovittamiseen kaupunkikuvaan ja olemassa oleviin rakennuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Erityisesti Eläintarhaan ja Alppipuistoon liittyvät tunneleiden suuaukot ja uusi rautatiesilta tulevat olemaan maisemaa hallitsevia uusia elementtejä.

Kaupunginmuseo korostaa, että Pissararadan maanpäällisten rakenteiden kaavamääräyksissä on tuotava esiin maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti herkätilat ja niiden asettamat edellytykset uusien rakenteiden, uloskäyntien, ilmanvaihtokuilujen ym. maanpäälle rakennettavien osien sijoittamiselle ja arkkitehtuurille.

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan maanpäällisiä uusia rakenteita, rautatiesiltaa ja tunneliaukkoja koskeviin kaavamääräyksiin tulee lisätä /s merkintä ja maininta että rakenteet tulee huolellisesti sovittaa kulttuurihistoriallisesti, kaupunkikuvallisesti ja/tai maisemallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Kaupunginmuseo esittää myös suojelukohteiden (sr ja /s) määräyksiin lisättäväksi lausetta: Suunnitelmista on pyydettävä kaupunginmuseon lausunto.

[30.8.2012 Lausunto annettu](#)

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

[Pelastuskomentaja 28.11.2013 § 56](#)

HEL 2012-010853 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslaitos päätti antaa seuraavan lausunnon

Yleissuunnitelman mukaan ”Pisara-radalla liikennöidään lähiliikenteeseen tarkoitetuilla sähkömoottorijunilla.”

Yleissuunnitelmassa on hyvin vähän ja yleisluonteisesti otettu kantaa tunnelissa käytettävään kalustoon. Syvällä maan alla kulkeva junarata edellyttää maanalaisiin tiloihin erityisesti suunniteltua ja soveltuvaa junakalustoa, sen tulee täyttää tiukat turvallisuusvaatimukset mm. paloturvallisuusominaisuuksiensa osalta. Tulipalon syttyminen tulee olla hyvin epätodennäköistä, sen leviäminen rakenteisiin vaikeaa ja muodostuvien palokaasujen vähäisiä ja mahdollisimman myrkyttömiä. Henkilökunnan ja matkustajien omatoimiseen alkusammutukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Kokonaisturvallisuuden parantamiseksi pelastuslaitos esittää automaattisten sammutusjärjestelmien asentamista tunnelissa liikennöiviin juniin.

Pelastuslaitoksen mielestä pyrkimys korkealaatuiseen turvallisuustasoon tulisi lisätä kaavaan selkeästi. Esimerkiksi pelkkä tunnelin pituus ei ole mielestämme ainoa määräävä tekijä tiettyjen turvallisuuteen liittyvien selvitysten tekemiseen.

Työtunneleiden reititystä tulee vielä tarkentaa siten, että reitit kulkevat lähempänä ratalinjausta jolloin niistä saadaan yhteys aseman kohdan lisäksi myös ratatunneliosuudelle. Tämä mahdollistaa työtunneleiden käytön paremmin jatkossa pelastus- ja hyökkäysreiteinä.

Kaavasta ei ole nähtävissä kuilualueiden tilantarpeiden riittävyys koska ilmanvaihdon, savunpoiston ja poistumiskuilujen tarkempaa mitoittamista ei ole tehty. Kaavaluonnoksessa olevat tilavaraukset voivat osoittautua riittämättömiksi suhteessa tilatarpeisiin.

Maanalaisissa tiloissa liikkuville matkustajille tulee luoda selkeä osoitejärjestelmä, minkä perusteella he pystyvät paikallistamaan itsensä myös maanpäälliseen kaupunkirakenteeseen.

Onnettomuustapauksissa tai sairauskohtauksissa on erittäin tärkeätä, että sivulliset pystyvät ilmoittamaan tarkasti, missä apua tarvitaan ja mitä on tapahtunut. Myös sisäänkäynneille tulee luoda selkeät osoitteet.

Pisara-rata ja sen asemat sijaitsevat syvällä maan pinnan alapuolella, jolloin sekä kohteesta poistuminen maan pinnalle että kohteen saavuttaminen sammutus-, pelastus- ja ensihoitotoimintaa varten on selvästi hitaampaa. Tämän vuoksi maanalaiset tilat tulee varustaa automaattisella sammutuslaitteistolla.

Kaikki ratatunneli- ja asema-alueet teknisine tiloineen tulee varustaa tarvittavalla sammutus- ja pelastustyötä mahdollistavilla ja tukevilla laitteilla maanalaisissa tiloissa.

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

[Rakennusvirasto 28.11.2013](#)

HEL 2012-010853 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää Pissararadan asemakaavaluonnoksesta rakennusviraston kannanottoa 29.11.2013 mennessä.

Pissararadan asemakaavaluonnokset käsittävät vain maanalaiset alueet. Asemakaavoista ei ole otettu huomioon maanpäällisen rakentamisen tilavarauksia ja kaupunkikuvallista ilmettä. Rakennusviraston näkemyksen mukaan maanpäällisille rakennuksille ja rakenteille tulee tehdä myös asemakaavat.

Pissararadalla on merkittäviä vaikutuksia Helsingin kantakaupungin kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin yleisiin alueisiin ja niiden käyttäjille. Lähes koko alue on osa Museoviraston listaamaa valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Pissararata on mittava ja erittäin vaativa rakennushanke, joka vaatii huolellista suunnittelua ja riittävää sekä oikea-aikaista vuorovaikutusta rakennusviraston, kaupunkisuunnitteluviraston, liikenneviraston ja muiden osallisten kanssa. Asemakaavojen laatimisen ja ratasuunnittelun aikataulu on tiukka vaativalle hankkeelle.

Mäntymäen alle kallioluolaan suunnitteilla oleva lumensulatuslaitos tulee huomioida asemakaavassa. Hanke on merkittävä parannus lumilogistiikkaan koko kantakaupungin alueella.

Asemakaavamuutosten vaikutustenarvioinnin yhteydessä tulee tutkia sisäänkäyntien, ilmastoinnin, paineentasauksen ja muiden tarvittavien teknisten laitteiden sijoittuminen maanpäällisille yleisille alueille sekä niiden vaikutusta kaupunkikuvaan ja viihtyvyyteen. Suunnittelun lähtökohtana tulee olla se, että tarvittavat, uudet rakenteet voidaan integroida olemassa oleviin rakennuksiin ja maanalaisiin tiloihin.

Asemakaavojen tueksi on laadittava yleissuunnitelmat, joissa ratkaistaan seuraavat suunnittelukysymykset:

- Suunnittelualueesta tulee laatia asemakaavoituksen pohjaksi ympäristö- ja kulttuurihistoriallinen selvitys niiltä osin kuin selvitys puuttuu. Avoimia kysymyksiä teknisistä ratkaisuksista ja liikenteen ohjauksesta on paljon, joten rakentamisvaiheen

ratkaisuista ja vaikutuksista tarvitaan lisäselvityksiä ja suunnitelmia.

- Liikennejärjestelmän vaatimat muutokset tulee ottaa huomioon. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa 2011 on tarkistettava ja kehittävä tarvittavin osin, ja siinä on huomioitava muuttuvat liikennevirrat. Tietoa tarvitaan arvioitaessa yleisten alueiden muutostarpeita, kuten ihmisten ja liikenteen kulkureittien muutoksia sekä vaikutuksia kaupallisiin ja muihin toimintoihin. Muutokset saattavat vaatia ylläpidon painopisteiden muuttamista tai lisäämisiä.
- Kaikkiin muutoskohteisiin (tunneleiden suuaukot, asemat, huoltoyhteydet, hätäpoistumistiet, betonikansirakenteet, tekniset laitteet ja ilmastointikanavat ynnä muut sellaiset) tulee asemakaavan muutosten pohjaksi laatia ensin riittävän tarkka yleissuunnitelma, jossa on tutkittu tarvittavien rakenteiden sijoittuminen ja niiden kaupunkikuvallinen ja toiminnallinen vaikutus. Tähän mennessä laadittujen yleispiirteisten suunnitelmien pohjalta ei voida tehdä näitä tarkasteluja.
- Kaikki tarpeet yleisillä alueilla tulee esittää jo kaavan laadinnan yhteydessä tehtävässä yleissuunnitelmassa. Sisäänkäyntien ja muiden kuilujen paikat sekä sisäänkäyntien vaatimat palvelut ja tilatarpeet tai muutokset tulee selvittää selvitysvaiheessa. Tällaisia tarpeita tai palveluita ovat esimerkiksi huoltoliikenne, kioskit, julkiset käymälät, opastus, polku- ja kaupunkipyöräpysäköinti, joukkoliikenteen pysäkit, saatto- ja jättöpaikat yksityisille autoille ja taksitolpat.
- Pisara-radon maanpäälliset rakenteet tulee pyrkiä ensisijaisesti integroimaan nykyisiin rakenteisiin ja rakennuksiin ja vasta toissijaisesti tutkia erillisratkaisuja.
- Merkittävimmät puistojen ympäristömuutokset osuvat Eläintarhan ja Alppipuiston alueelle, joka on tiiviisti asuttua kaupunkia. Radan rakentamisen yhteydessä menetetään asukkaille merkittävää puistopinta-alaa. Tämä tulee kompensoida korkeatasoisella puiston toteutuksella. Puistoalueiden meluntorjuntarakenteiden tulee olla korkeatasoista maisema-arkkitehtuuria.
- Betonikansien käsittely ja tekniset vaatimukset katu- ja puistoalueilla tulee tutkia kaavavaiheessa. Erityisesti Mäntymäen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemaan tulevat tunneleiden betonikannet ovat vaikeita ja kalliita

puistorakentamisen kannalta. Kaava laadittaessa on esitettävä ratkaisuperiaatteet betonikansien katteista ja mahdollisesta kasvillisuudesta ottaen huomioon esimerkiksi isojen puiden rakenteiden kantavuudelle asettamat vaatimukset.

- Meluvaikutukset tulee selvittää sekä esittää melunsuojaus Alppipuistossa sekä Eläintarhanpuolella. Meluntorjunnassa tulee puistoalueiden lisäksi pyrkiä ratkaisuihin, jotka minimoivat runkomelun vaikutukset radan vaikutusalueella.
- Vaikutukset pohjavesiin ja kuivatustarpeiden muutokset yleisillä alueilla on oltava osana suunnittelumateriaalia. Pohjavedenpinnan muutokset on kyettävä suunnittelemaan ja toteuttamaan niin, ettei tästä aiheudu haittaa olemassa oleville rakenteille tai puustolle.
- Louhintamateriaalin käyttö, vaikutukset liikenteeseen, asuinympäristöihin ja sen kuljetus on suunniteltava alustavasti jo tässä vaiheessa yleisten töiden lautakunnan pöytäkirjan 20/2011 mukaisesti. Louheenajoreitit ja -kasauspaikat sekä pölynkäsittely ja muu tästä aiheutuva ylläpito on selvitettävä. Tunneleista tulevan louhekiven jatkojalostukseen ja murskaamiseen maan alla on varauduttava. Tämä tarkoittaa, että Pissararadan yhteyteen on louhittava riittävän laaja maanalainen tila, esimerkiksi pysäköintiluola, jossa murskaustoiminnot ovat mahdollisia.
- Louhinnasta syntyvät poravesien ja hulevesien käsittely ja johtaminen pitää selvittää. Tätä varten tarvitaan luotattavat arviot syntyvistä hule- ja poravesien määrästä, sopivista käsittelytavoista ja -tiloista ja riittävästä käsittelykapasiteetista. Vesien johtaminen on ratkaistava niin, että ne vaativat mahdollisimman vähän lisärakentamista yleisille alueille ja ilman viheralueille sijoitettavia väliaikaisia altaita.
- Työmaan huoltotilojen, kuten kaluston ja työmaakoppien, pitkäaikainen sijoittaminen vaikuttaa usean vuoden verran alueiden käyttöön. Viheralueiden, katuaukioiden ja kenttien käyttö työmaan huoltotilana vaatii erikoisratkaisuita ja päätöksiä ajoyhteyksien, ylläpidon, kulkureittien ja käytön osalta. Työmaa tuo pidempiaikaisia liikenteenohjauksen muutoksia. Tämän vuoksi liikennettä on tutkittava simulointien avulla etenkin, kun katuja voidaan joutua poistamaan yleisestä käytöstä tai rajoittamaan niillä kulkemista ja pysäköintiä töiden aikana. Erityisesti muutokset Mäntymäen kentän pysäköintikapasiteettiin on tutkittava.

Rakennusvirasto puoltaa kaavaluonnoksen hyväksymistä edellä esitetyin ehdoin.

[14.9.2012 Lausunto annettu](#)

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveystoimisto 27.11.2013](#)

HEL 2012-010853 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavaa Pissararataa varten. Pissararata on Helsingin keskustan alle suunniteltu lähijunien tunnelirata. Pissararadan maanalaisia asemia suunnitellaan Töölöntorin läheisyyteen, Kampin ja Rautatieaseman väliin sekä Hakaniemeen.

Pääosa Pissararadasta kulkee maan alla. Tunneleiden suuaukot sijoittuvat Eläintarhan ja Alppipuiston alueille. Maanpäällisiä alueita tarvitaan lisäksi työtunneleita ja teknisiä sekä pelastautumisyhteyksiä varten koko suunnittelualueella. Asemakaavassa määritellään maanalaisten tunnelien ja maanpäällisten alueiden tilavaraus. Päätös Pissararadan toteuttamisesta tehdään aikaisintaan 2014. Rakentaminen kestää noin viisi vuotta.

Sosiaali- ja terveystoimiston lausunto

Sosiaali- ja terveystoimisto pitää tärkeänä, että asemakaavan muutoksen yhteydessä kiinnitetään huomiota erityisesti matka- ja kuljetusketjujen toimivuuteen, eri liikennemuotojen yhteistyön kehittämiseen, jalankulun ja pyöräilyverkostojen jatkuvuuden, turvallisuuden ja laadun edistämiseen sekä esteettömien selkeästi havaittavien reittien järjestämiseen.

Pissararata lisää palvelujen saavutettavuutta kaikkien lähijunien asemien läheisyydessä sekä erityisesti Kallion ja Töölön alueilla. Töölön rautatieaseman eteläpään sisäänkäynnit sijoittuvat Töölöntorin ympäristöön. Hakaniemessä Pissararata sivuaa olevaa metrotunnelia ja metroasemaa, ja niillä on pohjoispäässä yhteiset sisäänkäynnit.

Yksi kolmesta asemakaavaan varatusta työtunnelista sijoittuu Diakoniapuistossa olevan väestönsuojan tunneliyhteyteen, joka voidaan laajentaa Hakaniemen asemalle johtavalle työtunnelille. Tämä Hakaniemen aseman yhteyteen rakennettava työ- ja huoltotunneli suojavyöhykkeineen sijoittuu Kallion virastotalon välittömään läheisyyteen. Virastotalon, Porthaninkadun ja Toisen linjan väliselle viheralueelle on suunniteltu maanpintaan johtavia hätäpoistumisyhteyksiä suoja-alueineen. Näiden poistumisyhteyksien ja tunnelin rakentaminen pitää suunnitella ja toteuttaa huolella, jotta estetään louhimisen ja rakentamisen haitat virastotalon sosiaali- ja terveystalvelujen käyttäjille.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

[Talous- ja suunnittelukeskus Kehittämisosasto 19.10.2012](#)

HEL 2012-010853 T 10 03 03

Talous- ja suunnittelukeskuksen kehittämisosasto ei anna asiasta lausuntoa.

Lisätiedot

Merja Lehikoinen, suunnittelusihteeri, puhelin: 310 36121
merja.lehikoinen(a)hel.fi

[Taidemuseo 17.10.2012](#)

HEL 2012-010853 T 10 03 03

Ksv 3861_1

Taidemuseolle on toimitettu mielipidepyyntö Pissaradalle laadittavasta asemakaavasta kantakaupungin alueella. Mielipiteet suunnittelun lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydetään toimittamaan viimeistään 14.9.2012 kirjallisesti osoitteeseen Helsingin kaupunki, Kirjaamo, Kaupunkisuunnitteluvirasto, PL 10, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI, (käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13), sähköpostilla helsinki.kirjaamo(a)hel.fi, faksilla (09) 655 783 tai suullisesti projektipäällikölle tai kaavan valmistelijoille.

Alueelle on suunnitteilla lähes kokonaan maanalainen rautatie, Pissararata, ja sen kolme maanalaista rautatieasemaa. Tulevia asemia suunnitellaan Töölöntorin läheisyyteen, keskustaan Kampin ja Rautatieaseman väliin sekä Hakaniemeen metroaseman länsipuolelle.

Asemille suunnitellaan 1–3 sisäänkäyntiä ja lisäksi maanpäälle ulottuvia ilmanvaihtolaitteita.

Kaupunginhallitus hyväksyi prosenttirahahankkeissa sovellettavat periaatteet 12.12.2011 § 1134. Niiden mukaisesti kaupunki toteuttaa prosenttirahahankkeita mm. merkittävässä talonrakennushankkeissa, joilla tarkoitetaan yleisölle ja käyttäjille avoimia, julkisia rakennuksia. Pissararadan rautatieasemat soveltuvat erinomaisesti julkisen taiteen sijoituskohteiksi. Näissä kohteissa olisi suotavaa soveltaa prosenttiperiaatetta taideteosten hankinnassa, vahvistetun periaatepäätöksen mukaisesti.

Taidemuseo esittää kannanottonaan, että Pissararata-hankkeen hankesuunnitteluvaiheessa otettaisiin yhteyttä taidemuseoon. Hankesuunnitteluvaiheessa tulisi katsoa taidehankkeen toteuttamisen edellytykset.

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043

elina.leskela(a)hel.fi

Klas Fontell, suunnittelija/arkkitehti, puhelin: 310 87047

klas.fontell(a)hel.fi

[Terveyskeskus 10.9.2012](#)

HEL 2012-010853 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavaa Pissararadalle Pasilan eteläpuolella kantakaupungin alueella. Alueelle on suunnitteilla lähes kokonaan maanalainen rautatie, Pissararata, ja sen kolme maanalaista rautatieasemaa Töölöntorin läheisyyteen, Kampin ja Rautatieaseman väliin sekä Hakaniemen metroaseman länsipuolelle. Asemille suunnitellaan 1 - 3 sisäänkäyntiä ja lisäksi maanpäälle ulottuvia ilmanvaihtolaitteita.

Laadittavassa asemakaavassa määritellään Pissararadan maanalaisten tunnelien ja maanpäällisten alueiden tilavaraus. Samalla määritellään tunnelien, niiden teknisten tilojen, asemien, sisäänkäyntien, pystykuilujen ja rakenteiden sijoittuminen suhteessa naapurikiinteistöihin, lähiympäristöön ja maanpintaan.

Päätös Pissararadan toteuttamisesta tehdään aikaisintaan vuonna 2014. Mielenpitoet suunnittelun lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydetään toimittamaan viimeistään 14.9.2012.

Mielenpiteenään terveyskeskus esittää seuraavaa:

Terveyskeskuksen kannalta on tärkeää, että Pissararata suunnitellaan ja toteutetaan siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä terveyskeskuksen toiminnalle ja asiakkaille. Suunnittelun kannalta erityisesti Hakaniemen alue on keskeinen, sillä tulevan aseman välittömässä läheisyydessä on Kallion virastotalossa (Toinen linja 4 A) sijaitseva Kallion terveysasema, hammashoitola ja useita sosiaaliviraston palvelupisteitä. Suunnitteluratkaisujen tulee olla sellaisia, että terveysasema voi toimia ilman häiriöitä rakennustyömaan aikana.

Rakentamisen vaikutusalueella olevia muita terveydenhuollon kohteita ovat Hesperian sairaala-alueen Kivelän sairaala ja HUS/HYKS:n Psykiatriakeskus. Kivelän sairaalassa (Sibeliuksenkatu 12- 14) toimii Töölön terveysasema, Töölön hammashoitola, Kivelän psykiatrian poliklinikka, kaupunginsairaalan fysioterapiayksikkö ja kotisairaala sekä sosiaaliviraston vanhustenkeskus.

Terveyskeskus pitää tärkeänä, että Pissararataa lähellä sijaitsevia terveystalujen toimijoita kuullaan ennakkoon ja heidän kanssa sovitaan muun muassa tiedottamisen yhteyshenkilöistä, rakentamisen aikatauluista ja toiminnan edellyttämistä rakennustyön häiriötekijöihin liittyvistä rajoituksista. Tällä taataan, että rakennustyö ei aiheuta kohtuutonta häiriötä terveystalujen toimipisteille ja palveluiden käyttäjille.

Terveyslautakunta on antanut lausunnon 3.5.2011 (§ 128) Pissararadan ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta kaupunginhallitukselle. Lausunnossaan terveyslautakunta tarkasteli Pissararadan vaikutuksia erityisesti terveysvaikutusten näkökulmasta.

Lisätiedot

Sipiläinen Pirjo, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi